

ADVIES

2008-052

7 oktober 2008

Klacht samenstellen en functioneren medezeggenschapsraad, inspraak invoering continurooster

Samenstellen en functioneren medezeggenschapsraad is volgens klager niet goed verlopen, inspraak ouders invoering continurooster.

De Commissie stelt vast dat zij met betrekking tot de medezeggenschapsraad een beperkt toetsingskader heeft, aangezien het niet tot haar bevoegdheid behoort om in de beoordeling van de Inspectie te treden, wanneer het het niet voldoen van het bevoegd gezag aan de vereisten van de WMS betreft. Naar het oordeel van de Commissie is er wel voldaan aan het vereiste om de mening van ouders te peilen over het continurooster. De Commissie overweegt dat de school met klagers in overleg is getreden, maar dat dit niet heeft geresulteerd in de door klagers voorgestane wijziging. Door de vertraging die hiervan het gevolg was hebben weer andere ouders hun onvrede geuit. De urgentie van definitieve besluitvorming nam hierdoor toe. De Commissie stelt vast dat er sprake is van een voldoende zorgvuldige afweging en een beslissing van school waar de MR mee heeft ingestemd.

De Commissie kan mbt de MR geen oordeel geven acht de klacht verder ongegrond.

1. Verloop van de klachtenprocedure

- 1.1. Bij brief van 24 juli 2008 hebben klagers zich tot de Landelijke Klachtencommissie (verder te noemen: de Commissie) gewend met het verzoek de klacht te behandelen betreffende de invoering van een continurooster op de *,locatie *,(verder te noemen: de school) en de status van de medezeggenschapsraad (verder te noemen: MR) bij deze gang van zaken.
- 1.2. De Commissie heeft het bevoegd gezag en de directeur van de school gevraagd te reageren op het gestelde in de klachtbrief.
- 1.3. De reactie van mr. de G. en drs V., namens het bevoegd gezag is bij de Commissie ingekomen op 18 september 2008.
- 1.4. Bij schrijven van 29 september 2008 heeft de Commissie aan klagers meegedeeld dat de Commissie zich bij klachten die over de medezeggenschap gaan en daarmee een WMS-geschil in kunnen houden zeer terughoudend dient op te stellen. Ook is meegedeeld aan klagers dat de Klachtencommissie een beperkt toetsingskader heeft en de behandeling van de klacht voornamelijk gericht zal zijn op aspecten die niet direct met de medezeggenschap samenhangen.
- 1.5. Op 7 oktober 2008 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te Utrecht. Klagers zijn in persoon verschenen, bijgestaan door de heer Dik Berkhout van Ouders& Coo. Ook aanwezig zijn mevrouw K*, ouder en de heer R. V., bouwfysicus.
Namens het bevoegd gezag zijn verschenen de heren V en L en mevrouw M., locatie-directeur.

2. Standpunt klagers

Uit hetgeen schriftelijk en tijdens de hoorzitting door klagers naar voren is gebracht, leidt de Commissie - kort en zakelijk weergegeven - de navolgende (deel)klachten af.

Eind 2007 heeft school aangegeven dat met ingang van het nieuwe schooljaar er een continurooster ingevoerd zal worden, waardoor de lestijden wijzigen.

Er is een meningpeilende enquête gehouden met daarin vijf opties. Een grote meerderheid van ouders heeft de enquête ingevuld en ingeleverd. Daarna is er door school een kleine, door school bepaalde groep ouders, bij het verdere proces betrokken.

Eind maart is er een Nieuwsbrief uitgestuurd, waarin aangegeven werd dat er een besluit genomen was en dat vanaf het nieuwe schooljaar de schooltijden aangepast zouden worden.

Naar aanleiding hiervan heeft toen een aantal ouders zich verenigd in een groep genaamd "verontruste ouders". Deze groep bestaat ongeveer uit twintig ouders.

Op 7 april 2008 zijn er door deze ouders brieven verstuurd aan directie, MR, OR en het bestuur van de *. Alle aangeschreven organen hebben uiteindelijk op deze brief gereageerd, behalve de MR.

Het bevoegd gezag heeft op 21 april 2008 telefonisch gereageerd en de ouders op woensdag 23 april 2008 voor een gesprek op school uitgenodigd. Hierbij waren vanuit school aanwezig de OR-voorzitter, de directie, drie bestuursleden en de algemeen directeur. De MR was hierbij niet aanwezig.

De ouders hebben hier hun standpunt nogmaals toegelicht en commentaar gegeven op de totstandkoming van de keuze van school.

De belangrijkste punten zijn:

- a. Er is geen inspraakronde geweest. Alles is achter gesloten deuren behandeld en besloten. Wel is er per klas 1 ouder uitgenodigd door school, deze ouders zijn daar op persoonlijke titel bij betrokken geweest. Er is dan ook geen sprake van een oudervertegenwoordiging.
- b. De verwerking van de enquête laat heel wat te wensen over. Er waren 5 opties die gekozen konden worden, maar uiteindelijk heeft school gekozen voor een optie die niet in de enquête opgenomen was en waar dus ook niemand tegen kon stemmen, nl. het invoeren van het continurooster met een pauze van slechts 3 kwartier (kwartier eten, half uur spelen).
- c. OR en MR hebben geen enkele actie ondernomen om in contact te treden met ouders en hebben ook geen onderzoek gedaan naar de gevolgen van deze beslissing.
- d. Het continurooster is er vooral voor de ouders, het belang van de kinderen staat volledig buiten de hele gang van zaken.

Omdat de ouders, ondanks het statusverzoek van 16 mei 2008 niets van het bestuur vernamen, hebben zij op 25 mei 2008 brieven opgesteld waarin bij bevoegd gezag, directie en de algemeen directeur de instemming van de MR aangevochten zou worden. Omdat er echter op 25 mei, nog een bericht volgde van het bestuur dat klagers hoopvol stemde, hebben zij deze brieven niet verzonden. Op 10 juni 2008 is er wederom een gesprek geweest, waarbij in de uitnodiging gesproken werd van het uitwerken van een procedurevoorstel. De verwachtingen van klagers waren hoog gespannen, maar het bleek helaas een monoloog vanuit school. Er was geen sprake van overleg, dat is die avond door locatiedirecteur, algemeen directeur, bestuursvertegenwoordiging en MR duidelijk gemaakt. Er is aan klagers een brief voorgelegd, die daags na de bijeenkomst aan de kinderen meegegeven zou worden. De tekst zou niet worden aangepast.

Klagers waren bij het verlaten van de school zeer gedesillustioneerd en hebben na overleg besloten alsnog de brieven van 25 mei 2008 te versturen.

Tot grote verbazing van klagers kregen ze echter de volgende dag te horen dat de tekst van de brief toch aangepast zou worden. Hierdoor zijn klagers zeer teleurgesteld, blijkbaar zijn er geen afspraken te maken waarop voortgebouwd kan worden.

De invoering van het continurooster is vervolgens uitgesteld tot na de herfstvakantie. Klagers hebben op redelijkheidsgronden nog steeds geen gehoor gevonden bij de school, zij willen zich met name beklagen over de instemming van de MR in deze procedure.

Klagers willen weten of de beslissing van de MR om toe te stemmen in dit besluit al dan niet rechtsgeldig is, gezien de regels die van overheidswege aan de MR gesteld worden.

Tijdens de hoorzitting heeft de heer Berkhout nog aangegeven dat hij van mening is dat er geen grond is voor de Commissie om zich terughoudend op te stellen bij klachten die over de medezeggenschap gaan. Voor individuele ouders is er geen mogelijkheid een Wms-geschil aan te gaan, zij kunnen zich niet beklagen over de feitelijke inrichting van de medezeggenschapsstructuur. In dit geval gaat het over de vraag of ouders zich mogen beklagen over het niet nakomen van verplichtingen die uit de Wms voor het bevoegd gezag voortvloeien en die beogen een waarborg te zijn voor ouders.

In deze onderliggende zaak gaat het vooral om het feit dat de vermeende besluiten van de MR zijn genomen door één persoon, terwijl de wet nadrukkelijk voorschrijft dat een oudergeleding uit tenminste twee personen bestaat, in verband met de kwaliteit van de besluitvorming.

Naar het oordeel van Ouders & Coö is het geven van een oordeel over de gebrekkige medezeggenschapsstructuur iets heel anders dan het treden in de afwegingen van een rechtsgeldige medezeggenschapsraad.

Verder verzoekt de heer Berkhout de stelling van de Commissie dat er in deze zaak sprake is van een beperkt toetsingskader nader te motiveren.

Hij wil de Commissie erop wijzen dat het schrijven van 29 september 2008 betrokkenen af kan houden van het vervolgen van de klachtenprocedure. Dit is in strijd met het klachtrecht.

Het genomen besluit mist rechtsgeldigheid als het niet op de voorgeschreven manier de instemming van (een geleding van) de MR heeft verkregen. Dat betekent dat naar de mening van Ouders & Coö in deze zaak het besluit pas mag worden geëffectueerd zodra van een deugdelijk ingerichte medezeggenschapsstructuur sprake is. Daarbij moet deze medezeggenschapsstructuur ook overeenkomen met de werkelijkheid.

Het verdient aanbeveling klagers reeds in het beginstadium van een klacht te verwijzen naar Ouders & Coö, zodat onnodige klachtenprocedures voorkomen kunnen worden en klagers goed begeleid worden.

Ouders&Coö zijn van mening dat de klachtenregeling zoals door de Commissie in praktijk gebracht de door de wetgever beoogde laagdrempeligheid ten enenmale mist.

3. Standpunt bevoegd gezag

Namens het bevoegd gezag is - kort en zakelijk weergegeven - op de hoorzitting het navolgende standpunt ingenomen:* is een kleine vereniging. Formeel is er sprake van 2 brinnummers. Er zijn twee Medezeggenschapsraden en één GMR. De statuten voldoen aan de wettelijke vereisten. Van elke locatie is er één ouderlid en één personeelslid afgevaardigd voor de GMR. Het gaat hier over zaken die de school betreffen. Zaken die de locaties aangaan, worden door de MR-leden op locatieniveau zelf beslist. Er wordt nu voldaan aan het minimum aantal leden voor de oudergeleding van twee personen.

Indertijd is bij het inrichten van de medezeggenschap aangesloten bij de wensen van de toen zittende MR-leden. Het bestuur is niet in principe tegen uitbreiding van het aantal MR leden, maar ziet daarin voor zichzelf geen taak. Gedurende een aantal jaren was er vanuit de ouders erg weinig animo om MR-lid te worden. De periode van het zittende ouder MR-lid van de school is verlengd, omdat er geen tegenkandidaten waren aangemeld.

Na de eerste bijeenkomst is er een e-mail wisseling geweest met klagers. In juni heeft de vervolgbijeenkomst plaatsgevonden. Er is een heroverweging geweest, maar het oorspronkelijke standpunt is gehandhaafd. Naar aanleiding van de tweede peiling was er geen reden om het besluit te wijzigen. Ongeveer zestig procent van de ouders heeft gereageerd op de enquête. Het grootste gedeelte van de overige ouders heeft mondeling gereageerd en zij waren het eens met het voorstel van school.

Wanneer er te weinig ouders zijn voor de overblijf, wordt er automatisch gekozen voor de mogelijkheid met de kortste pauze. Er kunnen op die manier meer ouders helpen. Alle ouders willen graag weten waar ze aan toe zijn. Een andere groep ouders dan klagers was helemaal niet blij met het uitstellen van de invoering van het continurooster. Er is sprake van een ingewikkelde discussie waarbij verschillende groepen ouders verschillende belangen hebben.

Er is voldaan aan het vereiste om de mening van de ouders te peilen en de schoolbeslissing is met instemming van de MR genomen.

Vanuit elke klas is 1 werkende en 1 niet werkende ouder gevraagd om in een klankbordgroep plaats te nemen. Het verwijt van klagers dat de klankbordgroep niet serieus werd genomen is onterecht, het is niet verplicht om een klankbordgroep in te stellen. Er kwam geen eenduidig beeld uit en dit is toen met het team besproken. Er heeft voldoende hoor en wederhoor plaats gevonden.

De school heeft niet alleen met de belangen van de ouders te maken, maar ook met die van het personeel. Omdat bij de ouders de meningen verdeeld bleven, heeft de keuze van het team uiteindelijk de doorslag gegeven.

4. Overwegingen Commissie

De Commissie overweegt als volgt.

Artikel 38 WMS bepaalt dat wanneer het bevoegd gezag van een school of een ROC de bij of krachtens deze wet gegeven voorschriften niet nakomt, de minister kan besluiten dat de bekostiging uit de openbare kas geheel of gedeeltelijk wordt ingehouden of opgeschort.

De Memorie van Toelichting op de WMS bepaalt : “medezeggenschap is en blijft primair een aangelegenheid die door betrokkenen op school en schoolbestuurlijk niveau moet worden ingevuld en uitgevoerd. In gevallen waar wordt gesignaleerd dat de wettelijke voorschriften niet door het bevoegd gezag worden nageleefd, kan de minister ook ingrijpen door middel van een bekostigingssanctie.”

De Commissie stelt vast dat zij in deze een beperkt toetsingskader heeft, aangezien het niet tot haar bevoegdheid behoort om in de beoordeling van de Inspectie te treden, wanneer het het niet voldoen van het bevoegd gezag aan de vereisten van de WMS betreft. De Commissie is van oordeel dat de wetgever met de WMS heeft beoogd een redelijk gesloten systeem van inspraakmogelijkheden bij de

besluitvorming te creëren, waarbij de voortgang van de besluitvorming niet onnodig wordt belemmerd.

Het functioneren van de MR staat op afstand van het bestuur. Indien er wijzigingen zijn gewenst ligt het om die reden ook voor de hand dat de MR zelf, dan wel de ouders hiertoe initiatieven ontplooiën.

Ten overvloede merkt de Commissie nog op dat in het onderhavige geval de klacht over de samenstelling van de MR eerst aan het bestuur kenbaar is gemaakt, nadat een klagers onwelgevallige beslissing was genomen. MR-leden hebben echter zitting zonder last of ruggespraak. Dit houdt in dat zij tamelijk zelfstandig en onafhankelijk van de ouders kunnen handelen. Hun functioneren wordt bij (her)verkiezing beoordeeld door de ouders. Ook in dat geval ligt er voor de Commissie geen taak.

Met betrekking tot de vraag of er rond de invoering van het continuooster voldoende aandacht is besteed aan de bezwaren van klagers overweegt de Commissie als volgt.

Gebleken is dat de invoering van het continuooster de ouders ernstig verdeeld houdt. Er zal dan door school een besluit genomen moeten worden. Er zijn twee peilingen gehouden, waarvan de uitkomst niet bindend was. Verder is er uit elke groep gesproken met een werkende ouder en een niet werkende ouder. Nu hieruit geen eenduidig beeld naar voren kwam heeft school in overleg met het team voor de in hun ogen beste optie gekozen, mede ingegeven door het feit dat er steeds minder ouders beschikbaar zijn om tussen de middag te helpen. De MR heeft ingestemd met de optie die door school is voorgelegd.

Dat klagers aandragen dat er geen enkele inspraak is geweest is naar de mening van de Commissie dan ook onjuist. Naar het oordeel van de Commissie is er voldaan aan het vereiste om de mening van ouders te peilen. De Commissie overweegt dat de school met klagers in overleg is getreden, maar dat dit niet heeft geresulteerd in de door klagers voorgestane wijziging. Door de vertraging die hiervan het gevolg was hebben weer andere ouders hun onvrede geuit. De urgentie van definitieve besluitvorming nam hierdoor toe. De Commissie stelt vast dat er sprake is van een voldoende zorgvuldige afweging en een beslissing van school waar de MR mee heeft ingestemd.

5. Oordeel omtrent de gegrondheid van de klachten

De Commissie verklaart dat zij met betrekking tot de samenstelling en het functioneren van de MR in dit concrete geval geen oordeel kan geven omdat de wetgever daartoe andere wegen heeft open gesteld.

Met betrekking tot de klacht over het invoeren van het continuooster verklaart de Commissie de klacht ongegrond.

6. Advies

Klacht met betrekking tot MR niet-ontvankelijk

Klacht met betrekking tot het invoeren van het continuooster ongegrond

Aldus gegeven op 7 oktober 2008 door mr. E.I. Batelaan-Boomsma, voorzitter, alsmede mr. W. van Blitterswijk-Dansberg en Th. Huizer als leden, in tegenwoordigheid van mr. H.M. Vos als secretaris.